

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

WEEKBLAD VERSCHIJNENDE ELKEN ZATERDAG

BUREAU & REDACTIE :
DRIKIRIJ COLLE
RUCHEMUNWAA, (Stoedergaart)
— TONGEREN —
Postboks N° 6005. — Telefoon 19.

AANKONDIGINGEN.
per regel fr. 1,00
Men Allerlei en Provincie-
nuws, volgens overeenkomst.
KLEINEAANKONDIGINGEN :
tot 4 regels fr. 3,00
regel meer fr. 0,75

De Angelus

Bim, bom belle !
zo luidt dat aardig schelleke,
ons Lieve-Vrouwe zoet,
nvangt mijn zilveren groet.
Bim, bom, bim !
ons bée ten hemel klim !
Iet kleine biessenvlokkken
at wiegt wel met het klokkken
n vrees den nikker noch zijn grim,
bom, bam, bom !

Bim, bom, bijer !
te golfkens op den wijer
e baren op de zee
ie stieren U hun bée.
Bim, bom, bom !
tu vlucht der geesten drom
ie pecl en zee en wolken,
ie haacht en hol bevolken,
u 't klokkken zeten spreidt alom,
bim, bam, bom !

Bim, bom, benglen !
I groeten alle d'englen,
ter heiligen zalig heir,
ingt mede t'Uwer eer.
Bim, bom, bam !
I een sprokkel boos en gram
aart onheil nog of rampen
aar met het beeklok-tampen
Iaria's zegen medekwam,
bim, bom, bam !

De Verdwijning der Alvermanne-
1899.

L. W. Jac. LENAERTS.

Verkingen.

Ik boek « De Verdwijning der Alver-
lekens » van E. H. Jac. Lenaerts blijft
als alles een eereplaats innemen in de
burgsche letterkunde. De schrijver ken-
dend zijn taal en de oude vertelsels
ij wist ineem te weven tot een epos,
sijn hoogtepunt bereikt in het mooie
it hierboven: « De triomf van den wel-
den, zeden eeredienst van Maria, over
rmanen en andere booze geesten, die
v voor haar dagersaad, in 't geheimzin-
verwanden. Dat geheimzinnige speelt
grote rol in het gedicht. Doch in een
heeft de dichter de gebruikte termen
licht. Men begrijpt beter de droom-
peel van het gedicht, als men het
pisch landschap kent. In 't bovenstaande
e is er echter slechts een minder be-
woord, namelijk nikker.
Nikkers of waterduivels, volgens de
pre, bewoonden het water en hadden
baak, waarmee zij kinderen er meise-
te dichtbij kwamen, in put, beek
vier trokken. De ge zang van het ge-
gaat over de Nikkers, en een nota op
138 van het boek geeft er meer uitleg.
Het bovenstaande lied werd in 1901
ndicht door J. Libot, en o.i. heeft hij
den dichter, die toen nog leefde, be-
zn.

Cortenbosch

DE EEUWFEESTEN.

laatsnaam.

als men ziet hebben wij den plaats-
nog niet gemoderniseerd. Waarom ?
at men niet zeker is over de beteke-
n, dat het dan beter is geen vast idee
de moderne schrijfwijze op te dringen.
Maar wat zou die naam wel anders
en beteken dan een kort bosch, in
nstelling met een lang bosch, zal men
chien opwerpen.
arop zullen we antwoorden dat reeds
wanneer men deze betekenis aan-
nt, er nog onzekerheid blijft. Immers
kan zijn dat men « kort bosch » noemt,
bosch dat men spoedig doorgeest is,
genstelling met een ander waardoor de
langer valt.
stuurlijk heeft men geen kaart van de
sk voor het tijdstip waarop de plaats-
a ontstond. De oudste kaart waarop we
behoorlijk voorstelling van de wegen
oschen der streek vinden is die van
x in 1706, dus zeventig jaar, nadat het
ije van O.L.V. aan een boom geplaatst
l. Op deze kaart is, volgens onze bere-
ng, de weg door « den Cortenbosch »
meer dan 5 kilometers. Dat is zoo kort
en 't zal vroeger wel meer geweest
In alle geval in 1706 moet men nergens
St-Truiden tot Hasselt door zulk d'ang-
h heemstappen.

pre betekenis.

sen andere betekenis kan kort echter
osch aanduiden van hakhout in tegen-
ng van een bosch met hoogstammige
en. Men zou zelfs voor deze veronder-
g kunnen een argument trekken uit
ij dat de Cortenbosch spoediger dan

andere nabij gelegen bosschen : Kluisbosch,
Kolverbosch, Galgenbosch, enz., van de
kaarten verdwijnt. Reeds op de kaart van
Ferraris (1777) is de plaats, waar eens de
Cortenbosch stond, op groote uitgestrek-
heid ontzomen.

De naam van Cortenbosch komt
elders nog op verschillende plaatsen
voor. Zoo vinden we in West-Vlaanderen te
Lipkerke een « Cortens Bosch », dat wel
bepaald een tallie-bosch was. Evenzoo een
« Corte Saegebosch » te Ruddervoorde was
een bosch van hakhout of tallie (1).

Maar de verschillende geciteerde tek-
sten van het beroemde werk van K. De Flou
brengen ons niet zoover als de oudste Lim-
burgsche documenten.

Inderdaad in een bevestiging van goede-
renbezit uitgesproken en geacteerd door
de schepenbank van Alken op 3 Sept. 1367,
leest men dat zeker grondstuk ligt : « sor
le Scorekevet... ver le Cortebosch... »
(?) We vertalen, — want die akte was in
't Fransch ! — op het Schoon-eike-velt,
naar den Cortebosch toe ».

Een derde beduidenis.

Men zou wenschen nog andere documen-
ten te hebben, omdat die oudste documen-
ten alleen de betekenis van een naam kun-
nen verduidelijken. Wat het woord « kort »
meer bepaaldelijk aangaat, teekent For-
stemann-Jeltinghaus aan dat deze naam ten
deele voortkomt van het Latijn curtis, hof,
ten deele van kort. In de eer te betekenis
geeft hij Cortbaec (Kortbeek) uit 966, en
Cortenhuysen (Kortenhuizen) uit 994 (3),
enz. In zijn werk over de Aardrijkskunde
van de Provincie Limburg, schreef Van der
Maesen in 1842 : « Op het grondgebied der
gemeente Cosen, ligt Cortenbosch, Curtial-
va, beroemd door zijn belevaarten ».

Het boek, waarom het gaat, is uiterst
zeldzaam, maar bevat gegevens die men
elders te vergeefs zou zoeken. Het is hoofd-
zakelijk geschiedkundig en de schrijver
toont dat hij, toen reeds, de vrijheidskeure
kende in 1170 aan Colmont verloofd (4),
die in 1175 aan Brusthem toegekend, enz.
Hij geeft andere bewijzen, van uitgebreide
geschiedkundige kennis, maar hij zegt niet,
waar hij zijn Latijnsche vertaling van Cor-
tenbosch vond, die aan een heel oude hoeve
of hof (Curtis) laat denken.

Kritiek van deze opvatting.

Is dit mogelijk ? Jawel. Inderdaad, van
Hemava-Montenaken, op de heerbaan van
Tongeren naar Nijvel, liep een wegvertak-
king (diverticulum) Noorwaarts langs Niel,
Straten (strata) op de heerbaan van Tonge-
ren-Thienen en van daar langs Sarchi-
num (St-Truiden) naar Alcha, Alcoa (Al-
ken) en verder in de richting van Hasselt.
Te Alken was deze weg doorsneden door
een ander diverticulum of vertakking, ko-
mende van Grootloon op de groote rechtlini-
ge Tongersche heerbaan naar Strata en
Thienen. Dit diverticulum is duidelijk aan-
gegeven door het overschrijden der Herck
te Stevoort of Steynvoorde (5). Voor een
halve eeuw heeft men in het Hulsveld
onder Alken, langs den ouden weg van Cor-
tenbosch naar Herck, (eigendom Moets),
verschillende Romeinsche oudheden in glas
en pottenwerk gevonden (6), die genoeg-
zaam aanduiden dat hier bewoning is ge-
weest, en dat hier wel een hof of een villa
gestaan heeft. Huybrigts duidt er een aan
langs den hooger vermelden weg van Groot-
loon naar Stevoort.

Toestand van den hoofdweg.

De steenweg van St-Truiden langs Cor-
tenbosch naar Hasselt dateert eerst van
1840, maar op het einde der 18e eeuw be-
stond reeds een weg dien Ferraris noemt
« grand chemin de St-Trond à Hasselt ». Men
denke hierbij niet dadelijk aan een Romein-
sche heerbaan, al citeerden we hooger
een diverticulum. Het is inderdaad een
door K. De Flou uitgemaakte kwestie dat
niet al e wegen die den naam van heerbaan
dragen, Romeinsh zijn. De rechte beteke-
nis van den naam is een weg waar men
met harnasch of gerpaan doorkon, in tegen-
stelling met een onbevaarbaren weg (7).
En dat is hier treffend, gelet op de even ver-
melde aanduiding van Ferraris, noyens een
weg die op de oudere kaarten geen vaste
richting heeft.

Deze weg was een bevaartweg, eer Cor-
tenbosch het aantrekkingspunt vormde,
want in de middeleeuwen veroorzaakte het
graf van St-Trudo een toeloop van pelgrims
uit het Noorden van Limburg, die groeten
invloed uitoefende op de eerste ontwikke-
ling van Hasselt (8).

Hoever staan we nu met den plaatsnaam
Cortenbosch ? Men zal toegeven dat de be-
teekenis zoo duidelijk niet is als de schrij-
wijze met K doet veronderstellen, en dat
we dus niet zonder reden de C als aan-
vangzetter behouden.

De ligging.

Een woord over de ligging van Corten-
bosch is ook noodzakelijk, want deze parochie
is geen afzonderlijke gemeente. Ze
strekt zich uit over een gedeelte van Cosen,

van St-Truiden, van Brusthem (enclave),
van Zepperen en van Alken.

Dat ziet men natuurlijk ter plaatse niet.
Daarom zij gezegd dat het station ligt op
het grondgebied der enclave van Brusthem.
Van aan het station heeft men een Zuid-
waarts loopende straat naar de kerk toe.
Ze vormt de scheiding tusschen St-Truiden
en Brusthem. De kerk ligt op het gebied der
gemeente Cosen. De gemeentelijke jongens-
school, ten N. van de kerk eveneens. De
meisjesschool, de pastorie en het kasteel
op het grondgebied van St-Truiden. De
grens tusschen Cosen en St-Truiden wordt
gevormd door den weg, die van aan de kerk
naar Cosen-dorp loopt en het kasteel van
de kerk scheidt. De grens tusschen Brust-
hem (enclave) en Cosen volgt nagenoeg
den steenweg van St-Truiden-Hasselt tot
even voorbij de jongensschool.

De kerk van Cortenbosch bevindt zich op
6 kilom. van St-Truiden en op 11 kilom. van
Hasselt, langs den steenweg, van toen tot
toen gemeten.

De belevaartplaats Cortenbosch.

Cortenbosch is niet de oudste belevaart-
plaats in onze provincie. We zagen het
reeds hooger. Ze ontstond voor drie hon-
derd jaar laags een weg die reeds honder-
den jaren vroeger een belangrijken pel-
grimsweg was. Zelfs onder de Limburgsche
belevaartplaatsen van O. L. Vrouw zijn er,
die honderden jaren ouder zijn, zoals Tonge-
ren, Montenaken Steps, Hasselt, Donck,
enz. Doch seurt de opkomst van Corten-
bosch, en vooral sedert O. L. V. van Corten-
bosch in 1875 door Mgr. de Montpellier, bis-
shop van Luik als Patrones van Limburg
werd uitgeroepen, sedert zij op 1 Mei 1898
door Mgr. Doutreloux, namens Paus Leo
XIII, werd gekroond, kan de belevaart van
Cortenbosch in onze provincie naar de eer-
ste plaats dingen. De verheffing van de
kerk tot basiliek, bij gelegenheid van het
derde eeuwfeest van het gemaakte van
O. L. V. van Cortenbosch, wetigt de Mei-
feesten van dit jaar, die alle voorgaande
zullen overtreffen, want op Zondag 10 Mei
J. een, waren, naar schatting, meer dan twintig
duizend personen te Cortenbosch aan-
wezig.

G. B.

- 1) Zie K. de Flou, Woordenboek der Topo-
nymie van Westelijk Vlaanderen, enz. t.
VIII, p. 372, 375, Brugge, 1928. (Uitg. Kon.
Academie). Voor dit werk verzamelde de
schrijver 360.000 citaten !
- 2) Bormans et Schoolmeesters, Cartulaire
de St-Lambert, t. IV, p. 450. Bruxelles, Hayez,
1900. (Uitg. Comm. Roy. d'Histoire).
- 3) Forstemann-Jeltinghaus, Atlantes
Namenbuch, Ortsnamen, (3e uitg.) t. I,
p. 1762.
- 4) Zelfs G. Kurth heeft deze keure niet
gekend en t. is de tekst van Van der Maesen
die A. Hansy op het spoor der ontdek-
king van dit belangrijk document bracht.
(zie BSSL, t. XXXV (1920), p. 79).
- 5) Zie J. Paquay, Les Paroisses de l'an-
cien Concile de Tongres, p. 215, n. 1. Liège,
1909.
- 6) De vondst bestond uit 2 reuk- of zalf-
potjes, en 1 parel in glas ; 2 amporen, 2
schotels, 1 dekkel in aardewerk.
- 7) K. De Flou, Geit. werk. t. V. (1925), p.
695.
- 8) Zie Geraets en Bamps, Bulletin des
Melophiles, t. XXIX (1893), p. 143.

INLICHTINGEN DOOR FOTO'S GESTAAFD

(orzaken van misleiding.

Dat de fotografie ook kan bewerkt wor-
den, en geen verzekering van juistheid geeft
wanneer er eigenbelang bij gemeoid is, we-
ten we al lang. Maar dat zulks ook kan waar
zijn voor onverschillige feiten blijkt uit
hetgeen volgt.

Een grootse werk.

In de Vereenigde Staten is men overge-
gaan tot het aanleggen van een afdamming
in den aard van die der Gilleppe, maar veel
groter, want de Gilleppe is een kleine rivier.
Maar in Amerika heeft men een gro-
ten stroom de Colorado die zich in de golf
van Californië uitstort, afgedamd. Deze af-
damming moet dienen om de dorre gron-
den van Arizona, van Nevada en Californië
te bevoelen, en de kracht van de over den
stuwdam vloeiende wateren zal ook benut-
tigd worden om electriciteit voort te bren-
gen. De overstorting die in tijd van groote
overdikers kan verwezenlijkt worden belooft
tot 11.000 kub. meter per seconde. Bij mid-
del van zulke ontlasting zou men het hele
meertje der Gilleppe in een half uur laten
leeglopen.

Dit is genoeg om aan te tonen welk reus-
achtig ingenieurswerk de Boulder Dam op
den Colorado-stroom daarstelt.

Een illustratie met uitleg.

Maar tot onze verbazing vinden we in
een Luiksch dagblad « La Meuse » van 13
dezer een foto van dezen stuwdam met
deze verklaring : « Het kanaal der Arizo-
na (sic), in (sic) den Staat Nevada, dat zoo
juist voltooid werd. Zoals men zich op
onze foto ervan kan rekening geven, (sic)
is dit een formidabel werk waarvan de af-
metingen sullen toelaten aan de grootste
eenheden der Amerikaanse oorlogsmar-
sche (sic) in zijn westeren bismen te loopen,

Zedelijke gevolgen.

En de nadeelige gevolgen van het roo-
ken op het zedelijk gevoel der kinderen.
Daar ook is het kwaad groot. Ze zijn 't roo-
ken zoo gewoon dat ze stelen om aan rook-
gerief te geraken,

Sommige ouders gaan er prat op dat hun
kinderen kunnen rooken. Hoe is 't moge-
lijk en wat zullen die ouders later nardige
ogen opzetten

Napole in I vastgesteld hebbende dat te
veel leerlingen van de polytechnische school
in hun examens mislukten, verbood er het
rooken en de uits'eren werden veel beter.
Hebben de ouders die over de slechte uit-
slagen hunner kinderen klagen, al eens ge-
dacht toe te zien of hun zontjes niet op
sigaretten verlekkerd geraken ?

Wettelijk optreden.

Wenschelijk ware een wettelijk optre-
den : maar men zal dit weer niet gemakke-
lijk gedaan krijgen in België. Nochtans, el-
cers gaat dit wel in moeilijker omstandi-
gheden. Bij voorbeeld in de Vereenigde Sta-
ten van Amerika. Dit is een der groote ta-
bak voortbrengende landen. Daerboven
de regeling waarom het gaat behoort tot
de bevoegdheid der 48 Staten die de Unie
vormen. Wenn deze Staten hebben schier
alle, de een voor de ander n. verboden aan
kinderen tabak te bezorgen of te verkopen.
Hetzelfde gebeurde in Canada, Australië,
de Kaapkolonie, Japan.

In Europa.

Tot hertoe wees men in Europa slechts
een land aan waar aan de kinderen het roo-
ken wettelijk verboden is : Noorwegen.
Geen enkel kind van onder de 15 jaar, mag
er tabak gebruiken.

In Engeland gaat men nu ook wettelijk
optreden. Na een onderzoek gedaan door
de Commissie der Kamer, is men tot het
besluit gekomen dat rooken aan de kinde-
ren volstrekt moet verboden worden. Daar-
mede waren al de gree'telijken, onderwij-
zers, gereedsheeren, volkomen eens, te meer
daar die ongelukkige plaag in Engeland
meer en meer uitbreiding neemt.

Besluit.

De ouders en onderwijzers hebben meer
belang nog dan de wetgever in de gezond-
heid der kinderen. Laten zij dus te samen
werken om aan de kinderen te doen be-
grijpen dat zij zich nadeel doen aan hun
leeder gestel met tabak te verdampen. In
het bovenstaande vinden ze wel eenige be-
merkingen die kunnen dienen om het hun
te doen begrijpen.

EENIGE GEZONDHEIDSGEGEENS BIJ HET ETEN.

Eet langzaam en kauw uwe spijsen goed,
anders heeft de maag te veel werk om de
spijsen te verteren. « Goed gekauwd is
half vertoerd ».
Eet geen spijsen die te heet of te koud
zijn.
Onder het eten mag niet veel gedronken
worden, anders wordt het maagsap te zeer
verdund en verliest daardoor zijn spijsver-
terende kracht. Een glas water na 't eten
bevordert de spijsvertering.

INLICHTINGEN DOOR FOTO'S GESTAAFD

(orzaken van misleiding.

Dat de fotografie ook kan bewerkt wor-
den, en geen verzekering van juistheid geeft
wanneer er eigenbelang bij gemeoid is, we-
ten we al lang. Maar dat zulks ook kan waar
zijn voor onverschillige feiten blijkt uit
hetgeen volgt.

Een grootse werk.

In de Vereenigde Staten is men overge-
gaan tot het aanleggen van een afdamming
in den aard van die der Gilleppe, maar veel
groter, want de Gilleppe is een kleine rivier.
Maar in Amerika heeft men een gro-
ten stroom de Colorado die zich in de golf
van Californië uitstort, afgedamd. Deze af-
damming moet dienen om de dorre gron-
den van Arizona, van Nevada en Californië
te bevoelen, en de kracht van de over den
stuwdam vloeiende wateren zal ook benut-
tigd worden om electriciteit voort te bren-
gen. De overstorting die in tijd van groote
overdikers kan verwezenlijkt worden belooft
tot 11.000 kub. meter per seconde. Bij mid-
del van zulke ontlasting zou men het hele
meertje der Gilleppe in een half uur laten
leeglopen.

Dit is genoeg om aan te tonen welk reus-
achtig ingenieurswerk de Boulder Dam op
den Colorado-stroom daarstelt.

Een illustratie met uitleg.

Maar tot onze verbazing vinden we in
een Luiksch dagblad « La Meuse » van 13
dezer een foto van dezen stuwdam met
deze verklaring : « Het kanaal der Arizo-
na (sic), in (sic) den Staat Nevada, dat zoo
juist voltooid werd. Zoals men zich op
onze foto ervan kan rekening geven, (sic)
is dit een formidabel werk waarvan de af-
metingen sullen toelaten aan de grootste
eenheden der Amerikaanse oorlogsmar-
sche (sic) in zijn westeren bismen te loopen,

Zedelijke gevolgen.

En de nadeelige gevolgen van het roo-
ken op het zedelijk gevoel der kinderen.
Daar ook is het kwaad groot. Ze zijn 't roo-
ken zoo gewoon dat ze stelen om aan rook-
gerief te geraken,

In dezen langen uitleg zijn verscheide-
ne lastbare dwalingen geslopen die we met
sle aanduiden. Immers, zoals hooger reeds
gezegd, Arizona en Nevada zijn twee ver-
schillende Staten die door den Colorado-
stroom op zekeren afstand gescheiden zijn,
zoodat men voor de bevoeling in beide Sta-
ten aan het nieuwe stuwtecken water ne-
men kan. De Amerikaanse oorlogssche-
pen kunnen in dat bekken niet doordrin-
gen, want de Colorado is niet bevaarbaar,
maar ware hij bevaarbaar dan zou een ze-
schip om in het wateringskanaal te ge-
taken over den stuwdam moeten heensprin-
gen !

Dat heet de inlichtingen door foto's sta-
ven, 't is een gevolg van het misbruik van
illustratie.

G. S.

KIESKRONIEK

1. ALGEMEEN OVERZICHT IN LIMBURG

Bij de laatste algemeene verkiezingen op
27 November 1932 waren er voor Limburg
190.001 kiezers ingeschreven op de kiezers-
lijsten. Voor de Kamer werden er 91.593
geldige briefjes uitgebracht en voor den
Senaat 88.796. Van deze geldige stemmen
kwamen aan de drie kassieke partijen de
volgende getallen toe :

Katholieken	Liberalen	Socialisten
Kamer : 52.138	11.016	12.898
Senaat : 51.127	10.298	12.913

Men merke op :

- 1) dat ongeveer 10% der stemmen niet
in aanmerking kwamen ;
- 2) dat van het overschot nog 12% der
stemmen op andere lijsten werden uitge-
bracht.

Hier dient nog toegevoegd te worden dat
in 1932 te benoemen waren : door het kie-
zerskorps voor de provincie 4 Senatoren ;
voor het arrondissement Hasselt 1 Volks-
vertegenwoordigers en ook 4 Volksver-
tegenwoordigers voor het arrondissement
Tongeren-Maeseyck.

Dit voor het verleden.

En hoe doen zich de zaken voor bij de
toekomstige verkiezingen die zullen plaats
vinden op 24 Mei aanstaande ?

Vooraf gezegd : het getal kiezers is ge-
dommen van 190.001 tot 108.591 ; dus eene
vermeerdering van omstreeks 9%. Het ge-
taal te benoemen kandidaten blijft ongewij-
zigd voor den Senaat ; ook voor de Kamer
in het arrondissement Hasselt ; in het ar-
rondissement Tongeren is het getal toe te
wijzen zetels voor de Kamer gebracht op
5, dus eene vermeerdering van een eenheid.

2. PLAATS DER VERSCHILLENDE LIJSTEN.

Zoals men weet, werden te Tongeren ze-
ven lijsten ingediend voor de kiezing van
de Kamer van Volksvertegenwoordigers.
Deze hebben de volgende nummers op de
stembulletijns bekomen :

- Vlaamsche Nationalisten Nr. 1.
- Socialisten Nr. 2.
- Liberalen Nr. 3.
- Katholieken Nr. 4.
- Rexisten Nr. 5.
- Afzonderlijke Nr. 6.
- Afzonderlijke Nr. 7.

In het arrondissement Hasselt werden
voor de Kamer vier lijsten aangeboden, zo-
als wij in ons vorig nummer zegden.

Voor den Senaat werden vier lijsten neer-
gelegd, die de volgende nummers op de
stembulletijns hebben :

- Nr. 1 Vlaamsche Nationalisten — Nr. 2
Socialisten — Nr. 3 Liberalen — Nr. 4 Ka-
tholieken.

In groote klesplakaten op de muren aan-
geplakt komen van nu af modellen van de
kiesbulletijns voor, zoodat men zich door
een vertrouwden vriend kan doen uitleggen
hoe men moet stemmen.

3. EEN KALME KIESSTRIJD.

Wij herinneren ons niet oot eene kies-
strijde gezien te hebben, waarin zoveel kalme-
te heerschte als thans het geval is. Bij
vorige kiezingen, werden de kiezers op dit
tijdstip overstelpt met gansche vrachten
kiesbullen, stroobrieven, brochuren, enz.
Onze muren werden behangen met ontelba-
re plakbrieven van alle kleuren en alle
grootten, waarop alle mogelijke en onmo-
gelijke beloften te lezen stonden, en de
mensen bespraken met vuur de kansen
der verschillende partijen.

Van dit alles is thans niets of weinig te
bepreuen. Men zou zeggen dat een omme-
keerder onder de bevolking gebeurd is, en
deze met kalme en beredeneering den strijd
te gemoet gaat, die van zoo groot belang is
voor Godsdiens en Vaderland.

4. HOE MOET MEN STEMMEN ?

Men ziet elders hoe de lijsten gerang-
schikt zijn. Men zal tellen op welke plaats
zich de lijst der aangekleefde partij bevindt
en in deze lijst zoekt men den naam van
den man voor wien men gaat stemmen.
Men denke aan de hooger onderlijnde
leuze : Voor God en Vaderland ! Dit was de
leuze der Boeren in hun heiligschrijd van